

Mindre Meddelelser.

„V. Steins Laboratorium ved Fr. Christensen“ fejrer i Aar sit 50-Aars Jubilæum. Det blev oprettet af 2 unge Mænd, *Simon Groth* og *Nicolai Ørsted* (en Søn af H. C. Ørsted), og det aabnedes den 30. Maj 1857 i Kjøbenhavn. Planen for Laboratoriet var, at det ikke alene skulde udføre kemiske Undersøgelser og Analyser, men ogsaa give Undervisning »til ældre og yngre« i den praktiske Udøvelse af Kemien samt forhandle Kemikalier. Cand. pharm. *Valdemar Stein* knyttedes 1859 til Laboratoriet, medens Groth forlod det, da han 1861 udnævntes til Møntgardein. Nytaar 1863 overtog Stein Ledelsen af Laboratoriet, der nu gik over til at blive et udelukkende Undersøgelseslaboratorium; 1865 forlod Ørsted det, da han blev ansat som Inspektør ved den polytekniske Læreanstalt, og to Aar senere fik Laboratoriet Steins Navn. I 42 Aar, til sin Dødsdag den 1. Februar 1905, ledede Professor Stein Laboratoriet, hvis Ledelse derefter gik over til Cand. polyt. *Fr. Christensen*, der i mange Aar havde samarbejdet med Stein.

V. Stein.

Det varede ikke mange Aar efter, at Stein havde overtaget Ledelsen af Laboratoriet, før dets Virksomhed havde faaet et betydeligt Omfang — der var jo i Landbruget en stadig voksende Trang til Undersøgelser af Fabrikstoffer, særlig kunstige Gødnings- og Foderstoffer. Og sammen med

Virksomheden øgedes Anseelsen. Paa fortrinlig Maade ledede Stein Laboratoriet, altid var han rede til at bringe ethvert Offer, for at Undersøgelsernes Resultater kunde blive saa sikre som muligt, og han knyttede en Række dygtige Medarbejdere til det — fra 1865 til 1882 var saaledes nuværende Professor *Storch* Medarbejder. Laboratoriets aarvaagne og paalidelige Kontrol har været vort Landbrug til saare megen Gavn, særlig i Gødnings- og Foderstofhandelen. Det Ry for Paalidelighed og Punktlighed, det efterhaanden erhvervede sig, har medført, at offentlige Undersøgelser i stort Omfang ere blevne knyttede til det. Saaledes blev i 1888 Undersøgelserne vedrørende Margarinekontrollen og Sundhedskommissionens Undersøgelser henlagte under det, og fra 1891 ere Statens Undersøgelser af Levnedsmidler foretagne i det. I vid Udstrækning have Domstole og andre offentlige Myndigheder benyttet Laboratoriet.

Det samme har i høj Grad været Tilfældet med Landhus-holdningsselskabet. Paa Selskabets Halvaarsmøde i December 1858 blev det meddelt, »at Selskabets egne Medlemmer her-efter ville have Adgang til mod halv Betaling at faa Analyser besørgede«, straks fra første Færd lod Selskabet selv foretage Analyser i Laboratoriet, og i 1859 begyndte det at lade foretage saadanne for dets Medlemmer, saaledes at Selskabet bar Halvdelen af Udgifterne derved, medens den anden Halvdel blev udredet af den, der forlangte Analysen. Denne Ordning varede til 1872. Ti Aar senere blev V. Stein som bekendt ansat som Selskabets Konsulent i Agrikulturkemi, og der indrømmedes derefter dets Medlemmer 25 pCt. Moderation for Undersøgelser i Laboratoriet, og denne Moderation have de siden da stadig haft. Saa vel som Selskabets Konsulent og senere som Statskonsulent aflagde Professor Stein aarlige Beretninger i Selskabet om den agrikulturkemiske Virksomhed, ligesom Selskabet stadig har raadført sig med Laboratoriet vedrørende agrikulturkemiske Spørgsmaal og indhentet dettes Erklæringer om saadanne.

Det er saaledes en omfattende, fortjenstfuld og anset Gerning, Laboratoriet har udfoldet i de forløbne 50 Aar. Paa sit Omraade har det været banebrydende herhjemme, det har

bragt en af de vigtigste og betydningsfuldeste Grene af vor Handel ind i et rationelt og ærligt Spor, og derigennem har det været til megen Nytte for vort Landbrug.

Indkomst- og Formueskatten i Aaret 1906—07.

Statens statistiske Bureau har nu 3 Gange udsendt »Meddelelser« om Ansættelserne til Indkomst- og Formueskat (Lov af 15. Maj 1903). Den sidste af disse »Meddelelser«*) angaar Skatteaaret 1906—07, i hvilket det samlede Skattebeløb udgør ca. 9,289,000 Kr. mod 8,772,000 Kr. i Aaret forud og 8,895,000 Kr. i det næstforegaaende Aar. Skattebeløbet er altsaa i 1906—07 ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. større end i 1905—06; saa godt som hele Fremgangen falder paa Indkomstskatten, medens Formueskatten kun er vokset med ca. 50,000 Kr.

Sammenlignet med det foregaaende Aar er der i 1906—07 en Fremgang i den skattepligtige Indkomst

i Hovedstaden af.....	ca. 14.7	Mill. Kr.	
- Provinsbyerne af	5.0		—
- Øernes Landdistrikter af.....	3.5		—
- Jyllands —	0.9		—

Disse Tal ere et Udtryk for, at vi befinde os i en økonomisk Opgangsperiode. En saadan vil som Regel først gøre sig gældende i Byerne, medens dens Virkninger naa senere og svagere ud paa Landet. Tallene tyde imidlertid paa, at der ogsaa paa Landet har været en ikke ringe Fremgang, særlig paa Øerne, og naar Ansættelserne til Indkomst- og Formueskatten for Aaret 1907—08 foreligge, ville de sikkert bære Vidnesbyrd om yderligere Fremgang.

For hver 1000 Indbyggere findes der

177	Indkomst-Skatteydere i Hovedstaden.
128	— — — Provinsbyerne.
109	— — — Øernes Landdistrikter.
80	— — — Jyllands —

*) Statistiske Meddelelser. IV R., XXII B., VII H.

Den samlede Indkomst er pr. Skatteyder

i Hovedstaden	2493 Kr.
- Provinsbyerne.....	1951 —
- Øernes Landdistrikter.....	1773 —
- Jyllands —	1466 —

For Formueskattens Vedkommende findes de fleste Skatteydere vel paa Landet, men Gennemsnitsformuen er betydelig større i Hovedstaden end i Provinsbyerne og paa Landet: Paa hver Formue-Skatteyder kommer der i Hovedstaden ca. 37,800 Kr., i Provinsbyerne 15,700 Kr., i Øernes Landdistrikter 17,600 Kr. og i Jyllands 11,500 Kr.

Det viser sig altsaa, at Indtægterne og Formuen ere ret ulige fordelte her i Landet. Velstanden er størst i Hovedstaden, men samtidig maa det erindres, at Livet er langt dyrere i den store By end i den stille Provinsby og paa Landet: Københavneren kan for sin større Indtægt ikke tilkøbe sig en tilsvarende forøget Andel af Livets Goder. Der-til kommer, at i Byerne ville Indkomsterne vel nok tvinges noget stærkere frem i Dagens Lys end paa Landet.

Tilskud til Forsøgsstationerne i de Forenede Stater i Nordamerika. Alle Stater og Territorier i Unionen — Indianerterritoriet alene undtaget — have deres landøkonomiske Forsøgsstation, og flere af Staterne have et Par. Efter den i Fjor udgivne *Yearbook of the United States Department of Agriculture* findes der for Tiden 56 Forsøgsstationer i Fristaterne. En Lov af 2. Marts 1887 (Hatch Act) bestemte, at enhver Station aarlig skal modtage et Beløb af ca. 54,500 Kr. af Unions-Statskassen (the National Treasury) til Indretning og Drift. Disse Forsøgsstationer have efterhaanden faaet en overordentlig stor Betydning for det nordamerikanske Landbrug, og deres gavnlige Indflydelse er bleven anerkendt af Kongressen ved en Lov, der er kendt under Navn af *Adams Act*, og som blev vedtaget i Fjor. Denne Lov bestemmer, at enhver Stat og ethvert Territorium aarlig skal modtage af »the National Treasury« et Beløb foruden

det, der nu ydes dem i Henhold til Loven af 1887. For Finansaaret 1906 fastsattes Tilskudet til ca. 18,000 Kr.; til dette Beløb føjes der ca. 7300 Kr. hvert Aar i de følgende 5 Aar, efter hvilke der derefter gives et aarligt Tilskud paa ca. 54,500 Kr. Enhver Stat vil saaledes i Aaret 1911 og hvert Aar derefter modtage et Tilskud af 54,500 Kr. foruden det samme Beløb, som nu tilskydes i Henhold til the Hatch Act af 1887 — eller tilsammen af ca. 109,000 Kr.

Den ny Lov gaar ud fra, at Forsøgsstationerne helt igennem ere organiserede og udstyrede, og Lovens Hovedøjemed er derfor en Udvidelse og Forbedring af det egentlige Forsøgsarbejde. De ny bevilgede Beløb skulle anvendes »til at betale de nødvendige Udgifter ved Udførelsen af originale Forsøg eller Eksperimenter, der direkte angaa de Forenede Staters Landbrugsvirksomhed«. I sin Beretning for Aaret 1906 udtaler den amerikanske Landbrugsminister da ogsaa, at den ny Bevilling er en »Forsøgsbevilling«, af hvilken han venter sig store Resultater. Allerede nu have Stationerne været til stor Nytte for Landbruget. De have, udtaler Ministeren, bevirket gennemgribende Forbedringer i Landbrugets Praksis; de have i stor Udstrækning bidraget til at skabe en ny amerikansk Landbrugslitteratur, og de have tilvejebragt meget af det Materiale, paa hvilket der er blevet opbygget en Landbrugsvidenskab, som tjener som Grundlag for den Undervisning, der gives de vekslende Generationer af unge Landmænd i Kollegierne, Skolerne og de saakaldte »farmers institutes«. Trykning af Beretninger og andre Udgifter have hidtil begrænset de Beløb, der kunde anvendes til originale Forsøg, men den ny Lov vil altsaa raade Bod herpaa.

Foruden de Tilskud, Forsøgsstationerne faa fra »the National Treasury«, modtage de ogsaa Tilskud fra de Stater, i hvilke de ligge, og fra lokale Selskaber.